

Vår saksbehandler: Trude Rime

Vår dato:

06.06.2020

Deres dato:

31.01.2020

Vår referanse:

2018/8376

Deres referanse:

Forum for friskoler, Abelia

knut.erik.beyer-arnesen@abelia.no

office@kischool.org

Vedtak om godkjenning - Søknad om nye læreplaner etter fagfornyelsen - Kunnskapsløftet 2020 - Felles søknad for samtlige IB-skoler registrert med medlemskap i Forum for friskoler, Abelia

Utdanningsdirektoratet viser til søknad fra Abelia på vegne av samtlige IB-skoler registrert med medlemskap i Forum for friskoler. Vi viser til søknad datert den 31.01.2020, revidert søknad den 04.05.2020, samt en noe justert versjon av søknaden 25.05.2020.

Det innføres nye læreplaner for grunnopplæringen fra høsten 2020 - Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 (LK20). Dette innebærer at frittstående skoler fra skoleåret 2020-2021, skal følge de nye læreplanene, eller annen godkjent plan som sikrer jevn god opplæring. Det søkes om godkjenning av jevngode læreplaner med LK20.

Det søkes om godkjenning av følgende læreplaner innenfor International Baccalaureate (IB):

PYP - Primary Years Programme

MYP - Middle Years Programme

DP - Diploma Programme

Søker har lagt ved følgende dokumenter i første søknad, av 31.01.2020:

- Med rettelsener - søknad om godkjenning av IB skoler etter fagfornyelsen
- Med oppdatering - hours of instruction template intructions
- Hours of instructions norsk vs IB template
- Eksempel på fag- og timefordeling, KISS vs norske system

Videre har søker lagt ved følgende dokumenter i den endelige søknad av 31.05.2020:

- Søknad om godkjenning av IB-skoler etter fagfornyelsen, endelig versjon
- Søknad om godkjenning av IB-skoler etter fagfornyelsen, med gul merking
- Prosessbeskrivelse for fag- og timefordeling for IB-skoler i Norge
- Oversikt over fag- og timefordeling for de ulike skolene
- Sammenlikning- overview per subject
- Guidene til fagene i DP
  - Dance
  - Sports, exercise and health sciences

Til slutt har søker lagt ved følgende dokumenter i den justerte endelige søknaden av 25.05.2020:

- Søknad om godkjenning av IB-skoler etter fagfornyelsen, endelig versjon 25.05.20
- Søknad om godkjenning av IB-skoler etter fagfornyelsen, endelig versjon 25.05.2020 med merking av endringer

Postadresse:

Postboks 9359 Grønland,
0135 OSLO

Telefon

+47 23 30 12 00
Org.nr.:
NO 970 018 131

E-post:

post@udir.no
Internett:
www.udir.no

Vedtak

Utdanningsdirektoratet imøtekommer søknaden fra Abelia, Forum for friskoler og godkjenner læreplanene slik de foreligger i søknaden, etter friskoleloven, § 2-3, jf. § 2-1 første ledd første punktum, jf. andre ledd bokstav c.

Vilkår for vedtaket

- IB-skolene må starte svømmeopplæring på et tidlig tidspunkt i PYP. jf. kommentar om svømmeopplæring under vurdering.
- Sandnes IS må sende inn ny fag- og timefordelingen der timetallet i praktisk-estetiske fag ivaretas.

Forum for friskoler, Abelia, må gjøre vedtaket kjent for sine medlemsskoler.

Utdanningsdirektoratets vurdering

I friskoleloven står det at skolene skal drive etter læreplaner godkjent av departementet, delegert til Utdanningsdirektoratet. Videre står det at skolene enten skal følge den læreplanen som gjelder for offentlige skoler, eller læreplaner som på annen måte sikrer elevene jevn god opplæring (friskoleloven § 2-3). Det er fastsatt i forskrift hvilke friskoler som følger offentlige læreplaner og hvilke skoler som følger egne jevn gode læreplaner, og kravene til disse (forskrift til friskoleloven kap 2A). Krav til læreplaner for frittstående skoler beskrives nærmere i rundskriv - Udir-02-2011.

Vurderingen er gjort etter friskolelovens § 2-3 og forskrift til friskoleloven § 2A-4 Internasjonale skoler.

Internasjonale skoler skal følge en relevant internasjonal læreplan

Søker oppgir at de skal følge læreplanverket til International Baccalaureate (IB). Læreplanverket til IB er tidligere godkjent av direktoratet. Direktoratet har gjort en ny vurdering etter fagfornyelsen. Søker har synliggjort at skolene skal følge en relevant internasjonal læreplan fra IB for:
PYP - Primary Years Programme
MYP - Middle Years Programme
DP - Diploma Programme

Internasjonale læreplaner skal ivareta lovens krav til innholdet i grunnskoleopplæringen

Søker må i et eget norskspråklig dokument gjøre rede for hvordan områdene; religion, livssyn og etikk, norsk, matematikk, fremmedspråk, kroppsøving, kunnskap om hjemmet, samfunnet og naturen og estetisk, praktisk og sosial opplæring er ivaretatt i læreplanen og i fag- og timefordelingen.

Søker har i tilstrekkelig grad redegjort for hvordan områdene nevnt over er ivaretatt i søknaden og i vedlagte læreplaner og i fag- og timefordelingen

Søker forklarte med et oversiktlig skjema (kap. 2, Med rettelsler - søknad om godkjenning av IB skoler etter fagfornyelsen) hvordan de mener områdene nevnt over er ivaretatt i IB-skolenes fag og faggrupper.

I foreløpig vurdering til søker datert 30.03.20 etterspurte vi bl.a. følgende:

- Dokumentasjon hvor det framgår eksplisitt hvordan religion livssyn og etikk er ivaretatt i IB-skolenes fag- og faggrupper i PYP og MYP, og en henvisning med forklaring av hvordan dette er ivaretatt for alle elever i det norskspråklige dokumentet.

- En tydeliggjøring av hvordan området læring gjennom fysisk aktivitet i kroppsøving tenkes dekket i MYP og presisering av hvordan uteaktiviteter og naturferdsel er integrert i PYP og MYP, samt på hvilke trinn de nevnte kompetansemålene i svømming tenkes gjennomført.
- En tydeliggjøring av hvordan området kunnskap om hjemmet, og særlig det å planlegge og lage mat er ivaretatt i IB-skolenes fag- og faggrupper for PYP og MYP.
- Dokumentasjon for faggruppene Science, Sports, exercise and health science, The arts og Dans med en tydeliggjøring av hvordan den praktiske siden av kroppsøving blir ivaretatt i DP.

Religion, livssyn og etikk

Søker svarer på vår henvendelse om religion, livssyn og etikk og skriver bl.a. «*IBs rammeplaner gir allikevel rom for å adressere alle kompetansemål fra LK20.*»

Presiseringen om hvordan religion, livssyn og etikk er ivaretatt i IB-skolene tilfredsstiller kravet til jevnghet.

Kroppsøving

Søker svarer på vår henvendelse om å tydeliggjøre hvordan området læring gjennom fysisk aktivitet i kroppsøving dekkes i MYP og presisering av hvordan uteaktiviteter og naturferdsel er integrert i PYP og MYP, samt kompetansemålene i svømming.

Vi anser denne presiseringen som tilstrekkelig for å ivareta jevnghet opplæring i kroppsøving, med ett forbehold: Svømmeopplæring etter LK20 starter med kompetansemål på 2.trinn, noe som er viktig for å ivareta barns sikkerhet. Vi presiserer at svømmeopplæring må starte på et tidlig tidspunkt for å gi jevnghet opplæring i svømming.

Kroppsøving for DP

For DP, skrev direktoratet at vi mangler dokumentasjonen om kroppsøving. Søker ettersendte dokumentasjon og skriver i svarbrevet bl.a. at «*selv om DP elever ved Skagerak ikke har gym som eget fag, oppfyller de krav om fysisk aktivitet gjennom CAS (Creation, Action and Service) krav. Aktiviteten kan organiseres etter valg gjennom egentrening, skoleaktivitet eller deltakelse i lag/forening/organisert idrett.*»

Elevene ved DP har mindre kroppsøving, men søker har i tilstrekkelig grad redegjort for hvordan fysisk aktivitet blir ivaretatt samtidig med valgfriheten og muligheten til fordypning for IB-skolene på DP- nivå.

Kunnskap om hjemmet

Når det gjelder emnet kunnskap om hjemmet, påpekte direktoratet at den praktiske siden av faget mat og helse ikke ser ut til å være ivaretatt i IB-planene, og at søker har ikke i tilstrekkelig grad synliggjorde dette området. Søker presiserer i søknaden bl.a. at «*som følge av at matlaging ikke er et eget fag i IB har skolene ofte mindre timer dedikert til den praktiske matlagingen enn man ville forvente i den norske skolen.*» Videre understreker de at «*turer og camps er naturlig en større og mer integrert del av det faglige læringsmiljøet i IB skoler enn ved de fleste skoler i det norske systemet. Elevene blir eksponert for livsmestringsferdigheter ved å planlegge og gjennomføre turer og camps både med tanke på riktig valg av aktiviteter og utstyr, samt mat og næring.*» Videre redegjøres det for at skolene som er omfattet av denne søknaden forplikter seg, uavhengig av hvilke metoder som velges lokalt, at elevene blir eksponert for matlaging regelmessig med økende grad av mestring f. eks. gjennom årlige turer.

Vi vurderer området kunnskap om hjemmet som dekket i søkers læreplaner. Den praktiske siden er noe mindre, men vi finner å kunne godkjenne den etter en helhetlig vurdering.

Programmering:

Søker har i det norskspråklige dokumentet Med rettelsler - søknad om godkjenning av IB skoler etter fagfornyelsen redegjort for hvordan skolene skal ivareta programmering.

Søker må ha læreplaner i norsk

Søker må ha læreplaner i norsk for elever som har norsk som morsmål og for elever med annet morsmål. Søker må i tillegg ha et system for overgang mellom disse to læreplanene. Søker kan enten følge læreplan i norsk og læreplan i grunnleggende norsk for LK20, eller søkers internasjonale læreplan.

Søker har i det norskspråklige dokumentet (Med rettelsler - søknad om godkjenning av IB skoler etter fagfornyelsen) redegjort for hvilke læreplaner søker skal følge i norsk for elever som har norsk som morsmål og for elever med annet morsmål.

Alternativ 1: Søker oppgir at to av skolene følger LK20 fullt ut i norskfagene: læreplanen i norsk (NOR01-06) og læreplanen i grunnleggende norsk for språklige minoriteter (NOR07-02).

Direktoratet bad søker gjøre rede for om skolene som følger læreplan i norsk og grunnleggende norsk for LK20 har en annen vurderingsordning for grunnleggende norsk enn slik den er omtalt i LK20. Søker presiserer at IB-skoler som *«følger læreplan i norsk og læreplan i grunnleggende norsk for LK20. [...] vil møte samtlige krav fra LK20[...] inkludert vurderingsform»*

Alternativ 2: Søker oppgir videre at resten av skolene følger læreplaner fra IB i norskfaget: Languages for PYP, der eleven flyttes oppover i fem faser etter elevens språkferdighet. Language Acquisition for MYP (med seks faser) der eleven flyttes over til Language and Literature etter oppnådd fase 5 og 6. Language and Literature for MYP tilsvarer morsmålsopplæring. For Diploma programme (DP) skriver søker at eleven velger enten Language and literature (Lang A) eller Language acquisition (Lang B) gjennom hele det toårige programmet. I DP kan elever velge om de vil studere norsk med Standard Level eller Higher Level.

Søker presiserer at undertegnede IB-skoler som følger IB-skolenes språkplaner, *«legger seg så tett som mulig opptil LK20s kompetansemål så langt det viser seg hensiktsmessig innenfor IB-modellen.»* Søker skriver videre at *«skolene vil også nyttiggjøre seg av opplæring i andre fag, som for eksempel English language and Literature, til å forsterke kompetansehevingen i språkopplæringen som også kan fremme en utvikling av norskferdigheter, i for eksempel sjangerlære, litteraturanalyse o.l.»*

Vi ser at organiseringen av språkopplæringen går mer på tvers av språkfagene i IB-skolene pga. skolens flerspråklige profil, og vurderer denne presiseringen som en tilstrekkelig redegjørelse for forskjellen på alternativet å følge læreplanen i norsk etter IB-planen og læreplanen i norsk etter LK20.

Søker har i tilstrekkelig grad redegjort for søkers læreplaner i norsk og systemet for overgangen mellom disse.

Følgende skoler følger alternativ 1:

Postadresse:
Postboks 9359 Grønland,
0135 OSLO

Telefon
+47 23 30 12 00
Org.nr.:
NO 970 018 131

E-post:
post@udir.no
Internett:
www.udir.no

Ålesund International School
International school of Bergen (Godkjente opplæringsloven § 2-12)

Følgende skoler følger alternativ 2:

Arendal International School
Asker International School
British International School of Stavanger - Gausel
British International School of Stavanger - Sentrum
Children's International School - Fredrikstad
Children's International School - Moss
Children's International School - Sarpsborg
Discovery International School
Fagerhaug International School
Gjøvikregionen International School
Haugesund International School
International School of Telemark
Kongsberg International School
Norlights International School
Sandnes International School
Skagerak International School
Tromsø International School
Trondheim International School
Kristiansand International School (Godkjente opplæringsloven § 2-12)

Annet fremmedspråk

Etter forskrift til friskoleloven må skolene, på ungdomstrinnet, i tillegg gi opplæring i ett fremmedspråk til. Søker har redegjort for dette og skriver at «*med norsk og engelsk som hovedspråk er skolene allikevel pålagt å undervise et tredje språk via fremmedspråkopplæring. Forskrift til friskoleloven stiller krav om at «Elevane på ungdomstrinnet i grunnskolen skal i tillegg til opplæring i engelsk ha opplæring i eit framandspråk til, fordjuping i engelsk, norsk, samisk, matematikk eller opplæring i arbeidslivsfaget.» Etter forskriften må alle skolene tilby minst ett av de følgende fremmedspråkene: fransk, tysk, spansk eller russisk. Skolene kan i tillegg tilby andre språk, også ikke-europeiske. IB vektlegger flerspråklighet som en særdeles viktig komponent av utdanning for globalt medborgerskap.»*

Overordnet del og læreplaner for fag skal ivareta sentral kompetanse og formkravene i LK20. Søker har gitt tilgang til IB sitt læreplanverk, og i det norskspråklige dokumentet (*Med rettelse - søknad om godkjenning av IB skoler etter fagfornyelsen*) viser søker til hvilke dokumenter som tilsvarer Overordnet del. Vår vurdering er at vedlagte IB læreplanverk ivaretar innholdet i Overordnet del, sentral kompetanse og formkravene i LK20 i tilstrekkelig grad.

Fag- og timefordeling

Timene skal være oppgitt i 60 minutters enheter. Søker må ha et totaltimetall som minst tilsvarer LK20.

I de norskspråklige dokumentene *Hours of instructions norsk vs IB template* og *Eksempel på fag- og timestfordeling, KISS vs norske system* viser søker at timene i tabellene over fag- og timestfordeling er oppgitt i 60 minutters enheter og at søker har et totaltmetall som minst tilsvarer LK20. Tabellen i dokumentet *Eksempel på fag- og timestfordeling, KISS vs norske system* viser i tillegg hvordan områdene; religion, livssyn og etikk, norsk, matematikk, fremmedspråk, kroppsøving, kunnskap om hjemmet, samfunnet og naturen og estetisk, praktisk og sosial opplæring er ivarettatt.

I foreløpig vurdering datert 30.03.20 vurderte vi søkers fag- og timestfordeling slik den ble vist for KISS, som jevngod med LK20. Vi bad søker redegjøre for om denne kunne fungere som en minimumsløsning for alle skoler.

Søker redegjør for IB-skolenes fag- og timestfordeling i vedlegget *Prosessbeskrivelse for fag- og timestfordeling for IB-skoler i Norge*. Søker skriver bl.a. at «*IB-modellene er som kjent langt mer fleksible i fag- og timestfordeling enn de norske. [...] Skolene forplikter seg allikevel til å ha måloppnåelse for samtlige mål definert i IB sitt internasjonale planverk, uavhengig av valgt vei frem mot målene.*» Videre skriver søker i det norskspråklige dokumentet at «*Samtlige IB-skoler etablert i Norge møter kravet om et totaltmetall som minst tilsvarer LK20, selv om nøyaktig undervisningstid varierer litt mellom de ulike skolene.*» Søker har videre foretatt en sammenligning av de forskjellige skolenes timeantall opp imot fag- og timestfordelingen som ble vist for KISS.

Vi vurderer at kravet til et totaltmetall som minst tilsvarer LK20 dermed er innfridd, og minner om at fag- og timestfordelingen for de enkelte skolene må gjenspeile kravene til jevngodhet som ellers omtales i dette svarbrevet.

For eksempel må fag- og timestfordelingen gjenspeile at lovens krav til innholdet i grunnskoleopplæringen er dekket, og ha en skriftlig forklaring der det er forhold som trenger å forklares i forhold til LK20. Som KISS m.fl. for eksempel har forklart hvordan norsk og engelsk har forskjellig timetall ift. LK20, men fortsatt til sammen gir jevngod opplæring. Vi finner ikke en tilstrekkelig forklaring på hvordan estetisk og praktisk opplæring ivaretas for Sandnes IS hvor timetallet på arts og design er på 399 for 1.-7. trinn vs 772 i LK20 (kunst og håndverk og musikk).

Fag- og timestfordelingen til Sandnes IS kan ikke godkjennes. Skolen må ha flere timer i praktisk- estetiske fag. Vi viser til fag- og timestfordeling for LK20 i kunst og håndverk og musikk.

Vurderingsordningen

Søker skal følge friskolelovens forskrift kap. 3 om individuell vurdering, eller annen jevngod vurderingsordning.

Det framgår av søknaden at søker skal følge egen vurderingsordning og dokumentasjonsform etter IB systemet.

Annet

IBs læreplaner er tidligere (13.09.2012) godkjent til å fylle kravene til jevngodhet med hensyn til valgfag. Dette gjelder fortsatt. Læreplanene for MYP dekker intensjonen med praktisk orientering og muligheter for valg, slik som valgfag innebærer.

Konklusjon

Søknaden godkjennes slik den foreligger etter friskolelovens § 2-3 og forskrift til friskoleloven § 2A-4 Internasjonale skoler. Med vilkår som framgår av vedtaket.

Rettslig grunnlag

Friskoleloven § 2-3. *Krav til innhald og vurdering i opplæringa*

«Skolen skal drive verksemda si etter læreplanar godkjende av departementet. Det må gå fram av planen kva slag vurderingsformer og dokumentasjon skolen skal nytte. Skolane skal anten følgje den læreplanen som gjeld for offentlege skolar, eller læreplanar som på annan måte sikrar elevane jamgod opplæring, jf. opplæringslova § 2-1 første ledd og § 3-4 første ledd. Elles har skolen sin undervisningsfridom. I samband med godkjenninga fastset departementet kva for tilbod skolen kan gi, og maksimalt elevtal på det enkelte tilbodet.

Departementet kan gi forskrift om krav til læreplanen, vurdering av elevar, klage på vurdering, eksamen og dokumentasjon. Departementet gir forskrift om aktivitetar i grunnskolen som ikkje er opplæring i fag. Departementet kan også gi forskrift om fritak frå opplæring i sidemålet for elevar som får særleg språkopplæring, om godskriving av tidlegare gjennomgått vidaregåande opplæring eller praksis, og om fritak for den praktiske delen av kompetansemåla i faget kroppsøving i den vidaregåande skolen.»

Informasjon om klagemulighet

Utdanningsdirektoratets vedtak kan klages inn for Kunnskapsdepartementet. Etter forvaltningsloven § 29 er fristen for å klage tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem. Etter forvaltningsloven § 32 er det nærmere regler om klagens adressat, form og innhold. Det understrekes at klagen skal sendes det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket. Etter forvaltningsloven §§ 18 og 19 har parten rett til å se sakens dokumenter.

Vennlig hilsen

Einar Simonsen Plahter
avdelingsdirektør

Trude Rime
seniorrådgiver

Kopi:

Kunnskapsdepartementet
Fylkesmannen i Oslo og Viken